

Rapport – Overvåkingstakst av elgbeite for Nord-Østerdal – Røros Elgregion (NØRE) i 2025

Elgokse som kviler 1000 moh. i november Lite snø gjorde at elgen sto høyt hele vinteren 2024 - 2025. Foto. Jakob Trøan

Taksering og Rapport er utarbeidet av Nord Østerdal Utmarkstjenester v/
Jakob Trøan og Kristin Plassen

1. Innhold

Rapport – Overvåkingstakst av elgbeite for Nord-Østerdal – Røros Elgregion (NØRE) i 2024	1
2. Sammendrag	3
3. Innledning - metode og formål	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4. Resultater.....	6
4.1 Tynset.....	6
4.2 Tolga.....	8
4.3 Os Vest.....	10
4.4 Røros Vest.....	12
4.5 ØRU.....	13
4.6 Engerdal.....	15
4.7 Røros Øst.....	17
4.8 Os Øst.....	19
5.0 Oppsummering av beitetakst 2024 Vestre Arbeidsområde.....	20
5.1 Oppsummering beitetakst Vestre Arbeidsområde 2014 -2022.....	20
5.2 Østre Arbeidsområde.....	21
6. Diskusjon.....	22
7. Kilder.....	22

2. Sammendrag

I 2025 ble det utført beitetakst på til sammen 56 prøveflater fordelt på Tynset, Tolga, Os Vest og Øst, Røros vest og øst, Rendalen og Engerdal kommuner i regi av Nord-Østerdal – Røros Elgregion (NØRE). Prøveflatene er fordelt med 40 i vestre arbeidsområde og 15 i østre arbeidsområde. Dette er en økning på 3 flater i vest som skyldes 2 nye flater i Øvre Rendal for å gi bedre geografisk fordeling der, og at alle flatene ble taksert i de øvrige kommunene i 2025. I øst ble alle flatene taksert som i 2024 etter SKI/ «Solbraametoden» der siste års beiting på utvalgte indikatorarter (furu, bjørk, ROS(Rogn, Osp og Selje) blir vurdert (Solbraa 2008). Indikatorarten som blir vektlagt sterkest ved overvåkingstakst er furu. Før takseringene høsten 2022 ble det gjort en gjennomgang av tilgjengelige flater innen NØRE ved hjelp av Allma (kartprogram for skogbruksplanlegging), og i samarbeid med Glommen-Mjøsen skog og Statskog Røros ved Sjur Åsgård. Etter denne gjennomgangen ble det plukket ut et representativt utvalg av flater i både østre og vestre arbeidsområde. Det vil ikke være behov ytterligere utvelgelse i planperioden. For å sikre kontinuitet er ca. halvparten av flatene taksert tidligere år fortsatt med i overvåkingen.

Snømengdene påvirker elgtrekket og dermed hvor mye elg som samles i vinterbeiteområdene og hvor lenge de står der. Figurene under viser utvikling i snødybde på Tynset fra 2020 til 2025. Det var lite snø i store deler av regionen vinteren 2020 – 21. Vinteren 2021 – 2022 var det mye snø i de nordlige og vestlige delene av regionen, mens det var mindre i de sørlig og østlige delene. Vinteren 2022 – 2023 kom sent, men varte lenge. Det var mer snø enn normalt i hele regionen. Vinteren 2023 – 2024 kom tidlig i hele regionen, og det var mye snø i sør og øst, mindre i nord og vest. Vinteren 2024 – 2025 var det særdeles lite snø og mildt i hele regionen. Det medførte at elgen sto spredt over store områder og i perioder hadde tilgang på blåbærlyng og andre beiteplanter som vi ikke takserer.

I bestandsplanperioden 2022 – 2025 er målsettingen å holde elgstammen slik at det oppnås en positiv utvikling som i løpet av 10-15 år gir en gjennomsnittlig beitegrad på maksimalt 2,0 (33% av tilgjengelig kvist beitet) i vinterbeiteområdet for vestre arbeidsområde (Bestandsplan vestre arbeidsområde 2022-2025). I østre område er målsettingen å stabilisere bestanden på et nivå som opprettholder en akseptabel beiteproduksjon (Bestandsplan østre arbeidsområde 2022-2025).

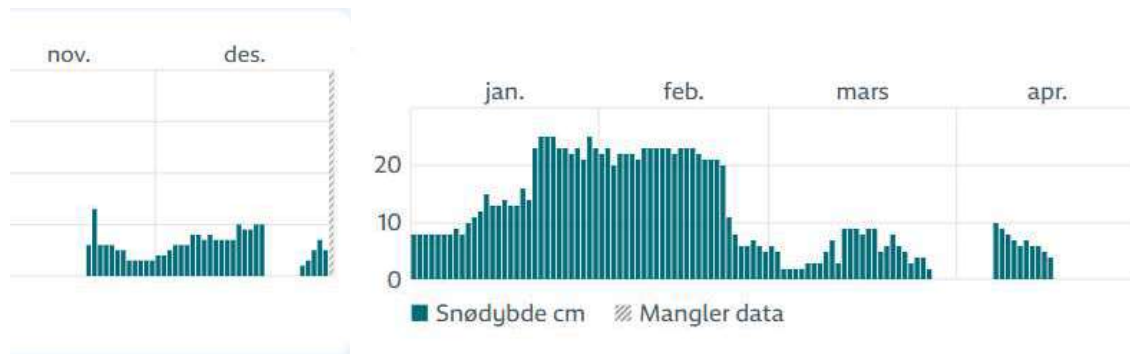
Gjennomsnittlig beitegrad for furu jf. overvåkingstakstene er 2,25 for vestre arbeidsområde. Det er en nedgang fra 48% av tilgjengelige skudd beitet til 42%. Beitetrykket sist vinter var lavere i alle kommuner bortsett fra Tynset der en har en liten økning fra allerede hard beiting. Nedgangen i beitetrykk skyldes trolig den milde og snøfattige vinteren. Mer foring for å unngå påkjørsler kan også påvirke beitinga på ungskogen i de alvere delene ved at elgen står høyere og konsentrert rundt foringsplassene.

Østre område har også en liten nedgang i beitetrykk. En gjennomsnittlig beitegrad på 2,30 tilsvarer at ca. 44% av tilgjengelige furuskudd har blitt beita sist vinter. I de hardest belasta områdene er beitetrykket såpass hardt at det hemmer beiteproduksjonen. Lite nye ungskogflater, og lav tetthet på de eksisterende flatene gjør området ennå mer sårbart. Vintertrekket virker å bli mer forsinka, og det står mer elg øst i Røros og nord i Engerdal, og mindre rundt Elgå.

Snødybder på Tynset, Hansmoen

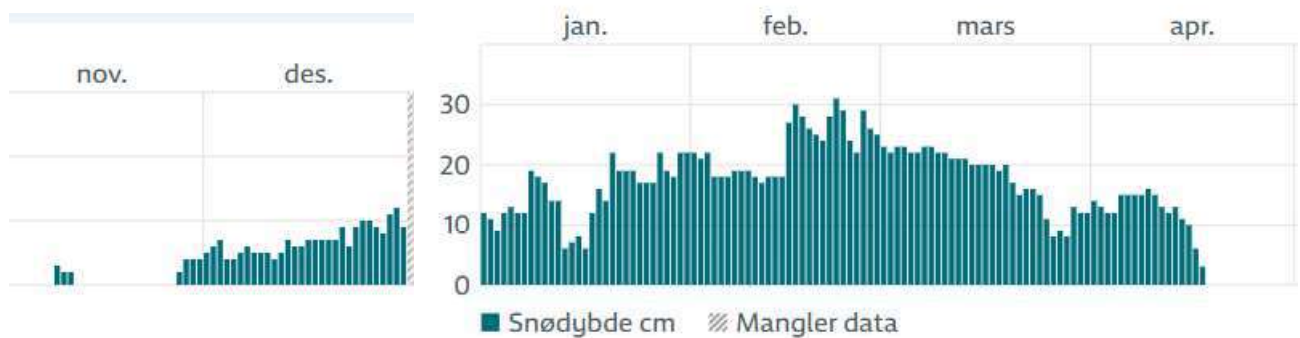
Snødybde og lengden på perioden med mye snø er avgjørende for hvor lenge elgen står i vinterbeiteområdene og dermed beitetrykket.

Vinteren 2020 – 2021

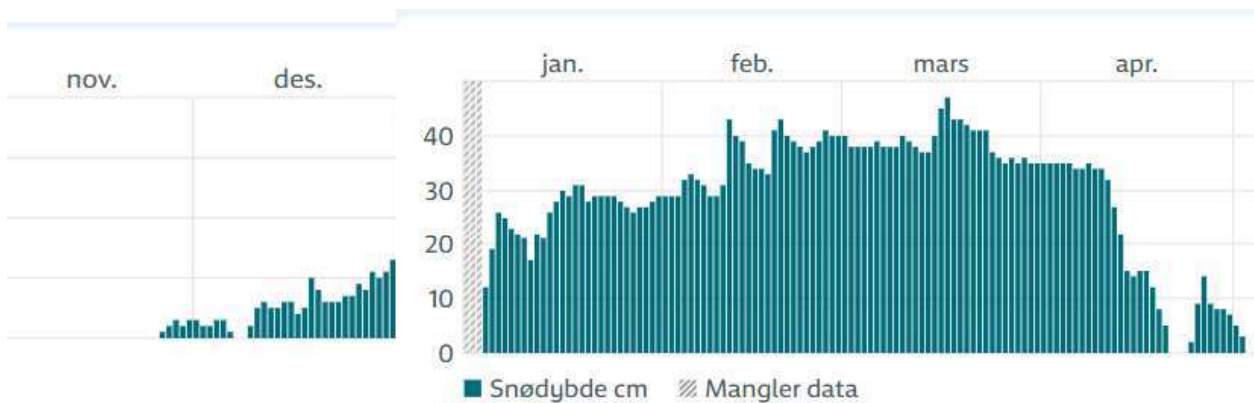
Lite snø fur jul og kun en kort periode med mer enn 20 cm. gjorde dette til en snøfattig vinter, og dermed sto elgen mer spredt og beitet andre planter enn furu. Røros hadde det samme bildet som Røros med maks snødybde på 35 cm.

Vinteren 2021 – 2022

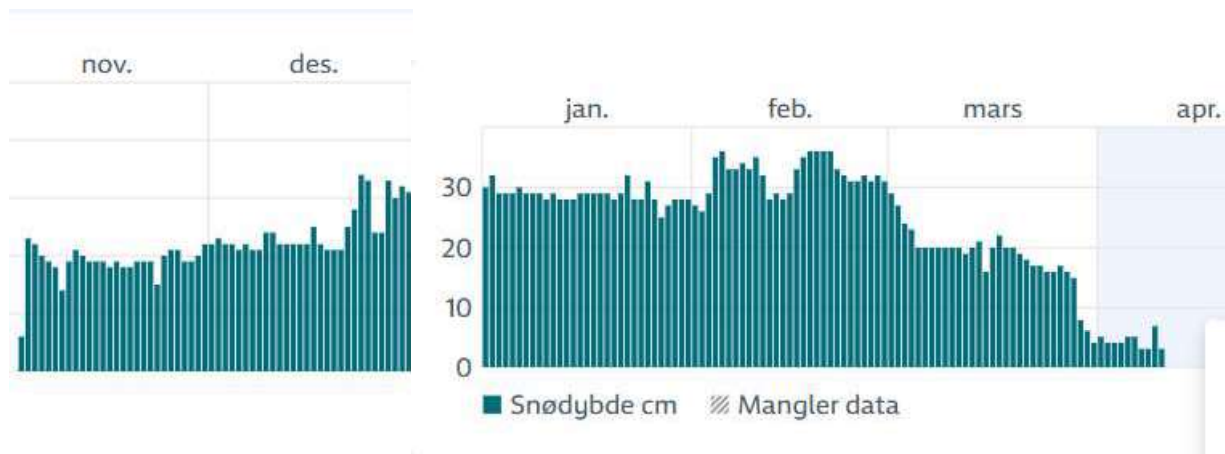
En lenger vinter, men ikke spesielt mye snø i noen perioder. Det gjaldt også Røros med maks snødybde på drøye 40 cm. i kortere perioder

Vinteren 2022 – 2023

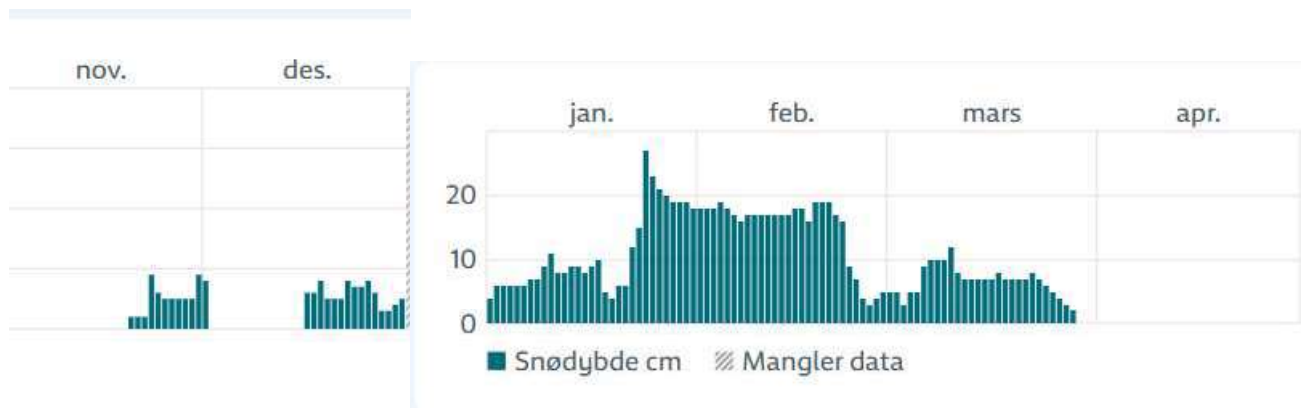
Mye snø på etterjulsvinteren gjorde dette til en hard vinter for elgen, og dermed også ungskogen. Røros hadde forholdsvis litt mindre, men nådde 50 cm. på enkeltdager.

Vinteren 2023 – 24

Denne vinteren starta tidlig, men våren kom også forholdsvis tidlig. Mye kulde og langvarig snødekke gjorde det til en hard vinter. Røros hadde gjennomgående 10 cm. tykkere snødekke over en lenger periode.

Vinteren 2024 – 25

Dette var sammen med 2020 – 2021 den mest snøfattige vinteren i hele perioden. Både kort varighet og et kortvarig maksimalt snødekke på 27 cm. ga elgen tilgang på andre beiteplanter enn furu (blåbærlyng mm) i lange perioder. Røros hadde noe mer snø med opptil 40 cm. i en kort periode i februar, men også her var vinteren kort. Elgen sto også mye høyere i terrenget.

Beitetakseringen ble gjennomført som overvåkingstakst etter SKI/ «Solbraametoden» der siste års beiting på utvalgte indikatorarter (furu, bjørk, ROS og vier) blir vurdert (Solbraa 2008). Det er viktig å skille mellom overvåkingstakst og skadetakst/skadeerstatningstakst, der formålet med overvåkingstakst blir brukt som parameter, sammen med sett- og skutt data for bestandsutvikling og måloppnåelse i vedtatte bestandsplaner. NØRE har satt målsetning om at det skal takseres minimum 6 bestand årlig. pr. kommune.

Med beitegrad menes hvor stor andel skudd på trær som har vært utsatt for elgbeiting. Beitegrad inndeles i 4 grader:

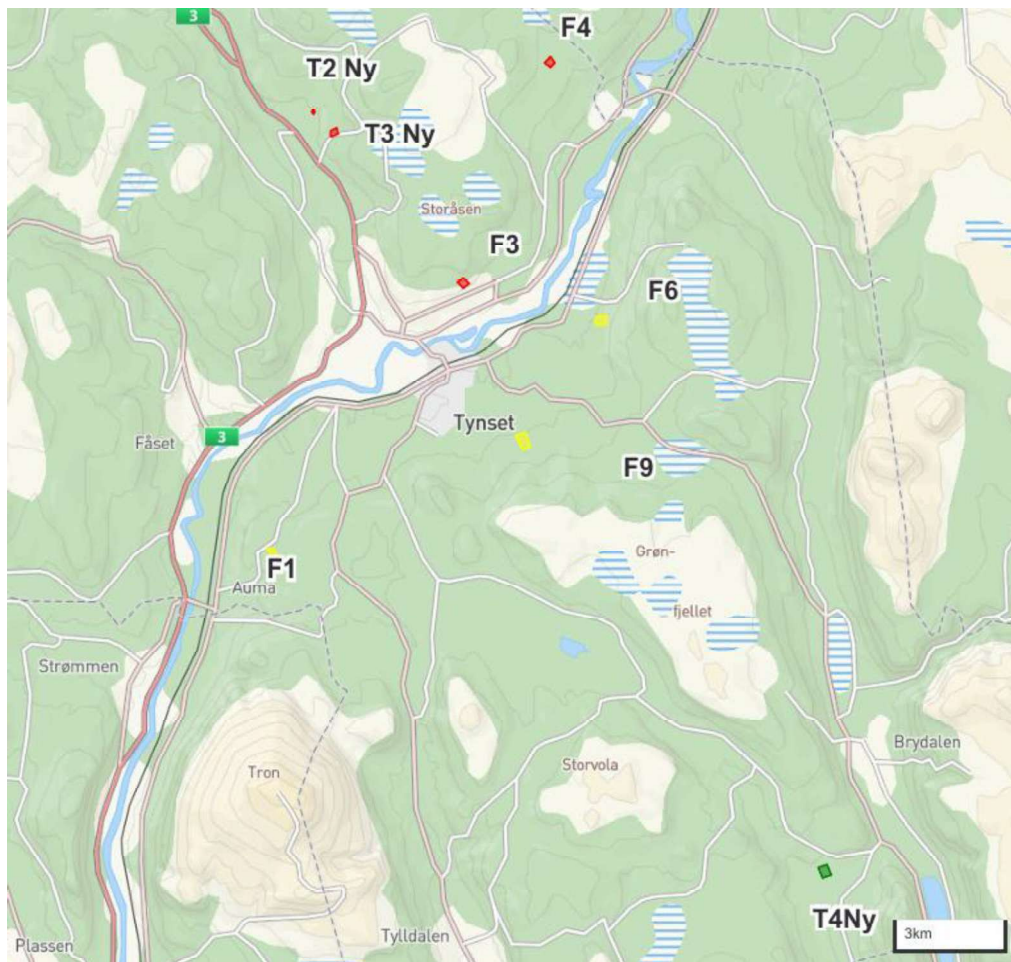
Beitegrad	Beskrivelse	Andel kvist utsatt for beiting
1	Ingen eller ubetydelig beiting.	0%
1,5	Lite beitet	17%
2,0	Middels hardt beitet	33%
2,5	Middels/Hardt beitet	50%
3,0	Hardt beitet	67%
3,5	Meget hardt beitet	83%
4,0	Alt beite oppspist.	100%

Før takseringene høsten 2022 ble det gjort en gjennomgang av tilgjengelige flater innen NØRE ved hjelp av Allma (kartprogram for skogbruksplanlegging), og i samarbeid med Glommen-Mjøsen skog og Statskog Røros ved Sjur Åsgård. Etter denne gjennomgangen ble det plukket ut et representativt utvalg av flater i både østre og vestre arbeidsområde. Det vil ikke være behov ytterligere utvelgelse i planperioden. For å sikre kontinuitet er ca. halvparten av flatene taksert tidligere år fortsatt med i overvåkingen.

3. Resultater

3.1 Tynset

Det ble utført beitetakst på 8 prøvefelt i Tynset kommune i 2025.

Tynset 2025	Koord. UTM 32V	Furu	Bjørk	ROS + vier
F1	Ripan	1,69	2,25	
F3	Slåttørsta	3,30	3,23	3,11
F4	Storbekken/Ytre Åsan	3,74	3,53	4
F6	Skytterbanen	1,97	1,58	
F9	Grønnfjellia	1,63	1,8	2,5
Ny 2	Brennåsbekken/Kvannrøsta	3,56	2,3	
Ny 3	Kvannrøsta	2,89	3,31	3,5
Ny 4	Værådalen	1,28		
Gj. Snitt		2,41	2,59	3,29

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

Ei enslig furuplante vest for Brennbekken er beita hardt så fort den kommer over snøen.

Tynset er den eneste kommunen der beitetrykket har økt fra 2024 til 2025 på tross av en snøfattig og mild vinter. Fortsatt er det områdene vest for Glåma som har det klart største beitetrykket, og på de takserte flatene finnes det knapt ubeita furuplanter. Øst for Glåma er tendensen svakt økende med unntak av Værådalen hvor det er lavt beitetrykk.

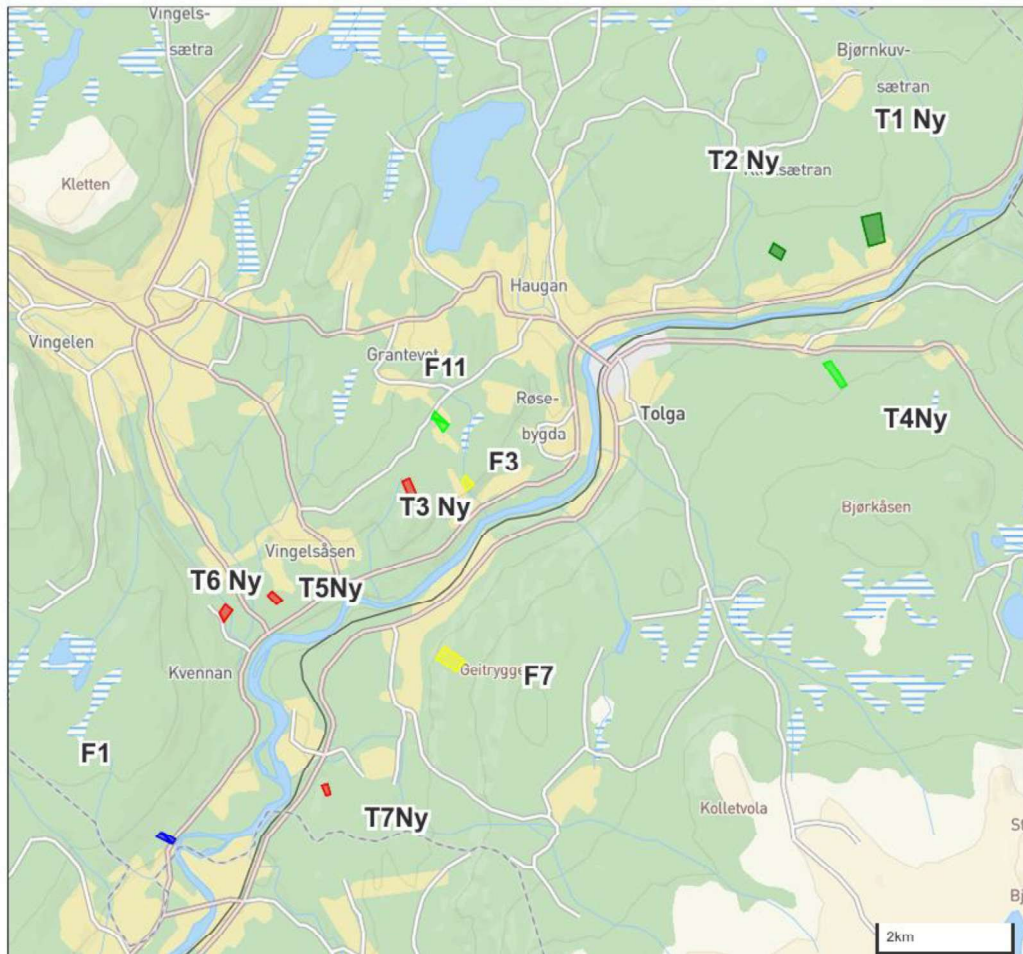
4.2 Tolga

Det ble taksert 11 flater i Tolga i 2025.

Flater	Sted	Furu	Bjørk	ROS + vier	Tetthet
F1	Eggengsvingen	2,96	2,57	3,66	301
F3	Kleven	2,32	3	3,22	301
F7	Eid	1,7	1,61	2,97	248
F11	Grantevet/Nyveien	1,89	2,14	3,29	214
T1 Ny	Erlia, Tippen	1,21	1,3		572
T2 Ny	Erlimo	1,37	1,79	2	114
T3 Ny	Åssaga	2,95	3,22	3,5	196
T4 Ny	Hodalsveien	1,66	1,68	3,2	127
T5 Ny	Seksmannsmoen	3,13	3,5		232
T6 Ny	Bleien	3,09	3,17	3,5	317
T7 Ny	Borkgrubban	3,32	3,12		204
Gj. Snitt		2,33	2,46	3,17	257

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

Tolga kommune

Tolga er den kommunen hvor økningen i beitetrykk har vært størst i løpet av 3 årsperioden fra 2,08 i 2022 til 2,44 i 2024. Dette tilsvarer en økning fra 36 til 48% av tilgjengelige skudd beitet på de aktuelle flatene. Takseringene i 2025 viste en svak nedgang som kan skyldes den milde og snøfattige vinteren, se over. Det er store forskjeller mellom områdene med lavt beitetrykk i de nordlige delene, og til dels veldig hardt trykk i de sørlige og vestlige delene.

Veldig hardt beita furubestand ved Bleien, knapt ei uskadd plante.

Furubestand i Erlia der bare et og annet skudd er beita.

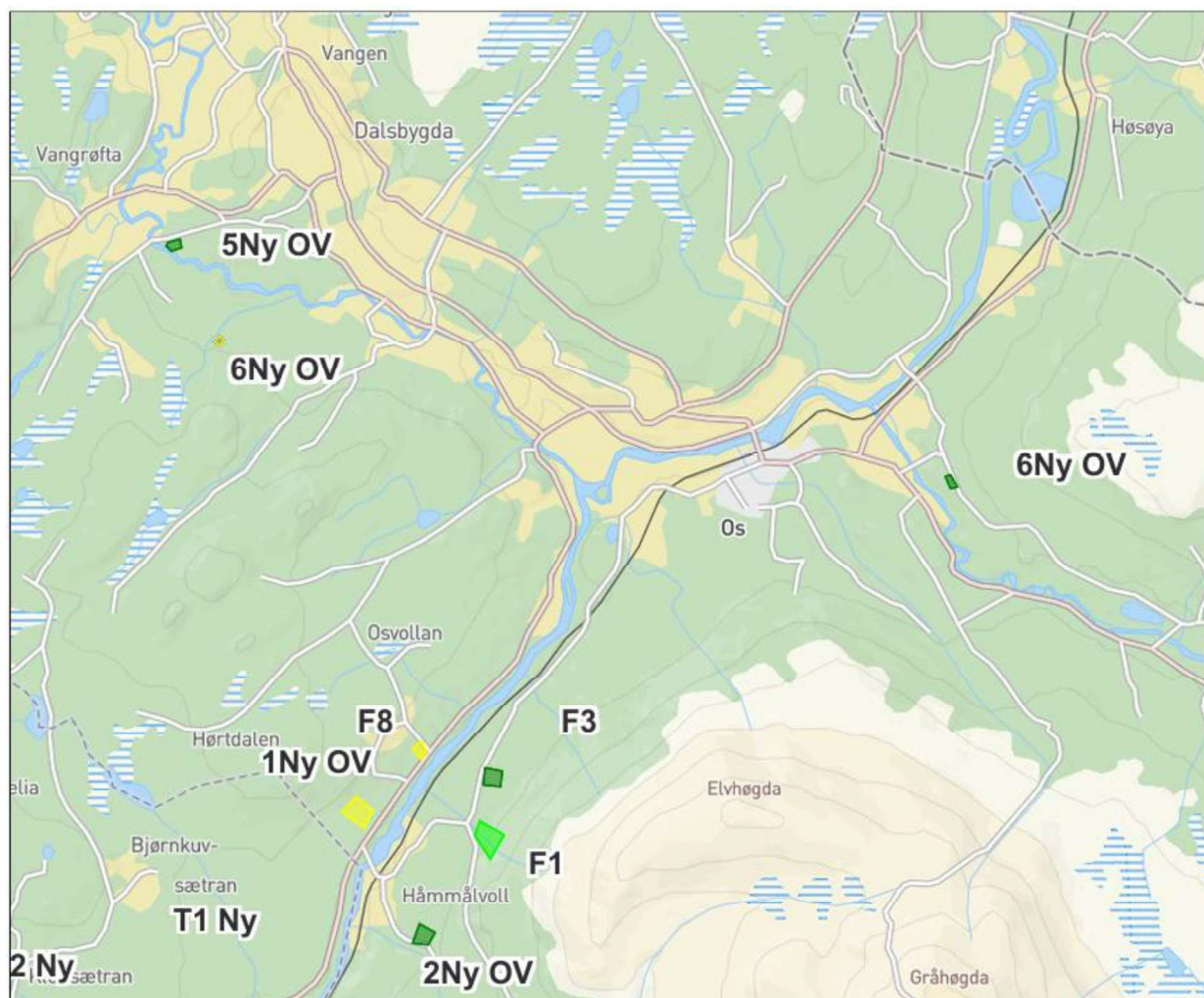
3.2 Os Vest

8 flater er taksert i vestre deler av Os kommune i 2025.

Os Vest 2025	Koord. UTM 32V	Furu	Bjørk	ROS + vier
F1	Rønningsvollen Elvli	1,53	1,86	3,34
F3	Sundvollen Elvli	1,46	1,75	3,00
F8	Anvisåsen	2,28	2,36	3,10
1 Ny OV	Sjølsvollsetra	2,38	2,91	
2 Ny OV	Hummelvold øst	1,40	1,70	
3 Ny OV	Volden	1,41	1,75	
5 Ny OV	Breansmoen	1,62	1,76	2,90
6 Ny OV	Vangrøfta Vest	2,12	2,97	3,50
Gj. Snitt		1,78	2,13	3,17

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

Os kommune

Beitetrykket er lavere enn i 2025, noe som trolig skyldes den snøfattige vinteren.

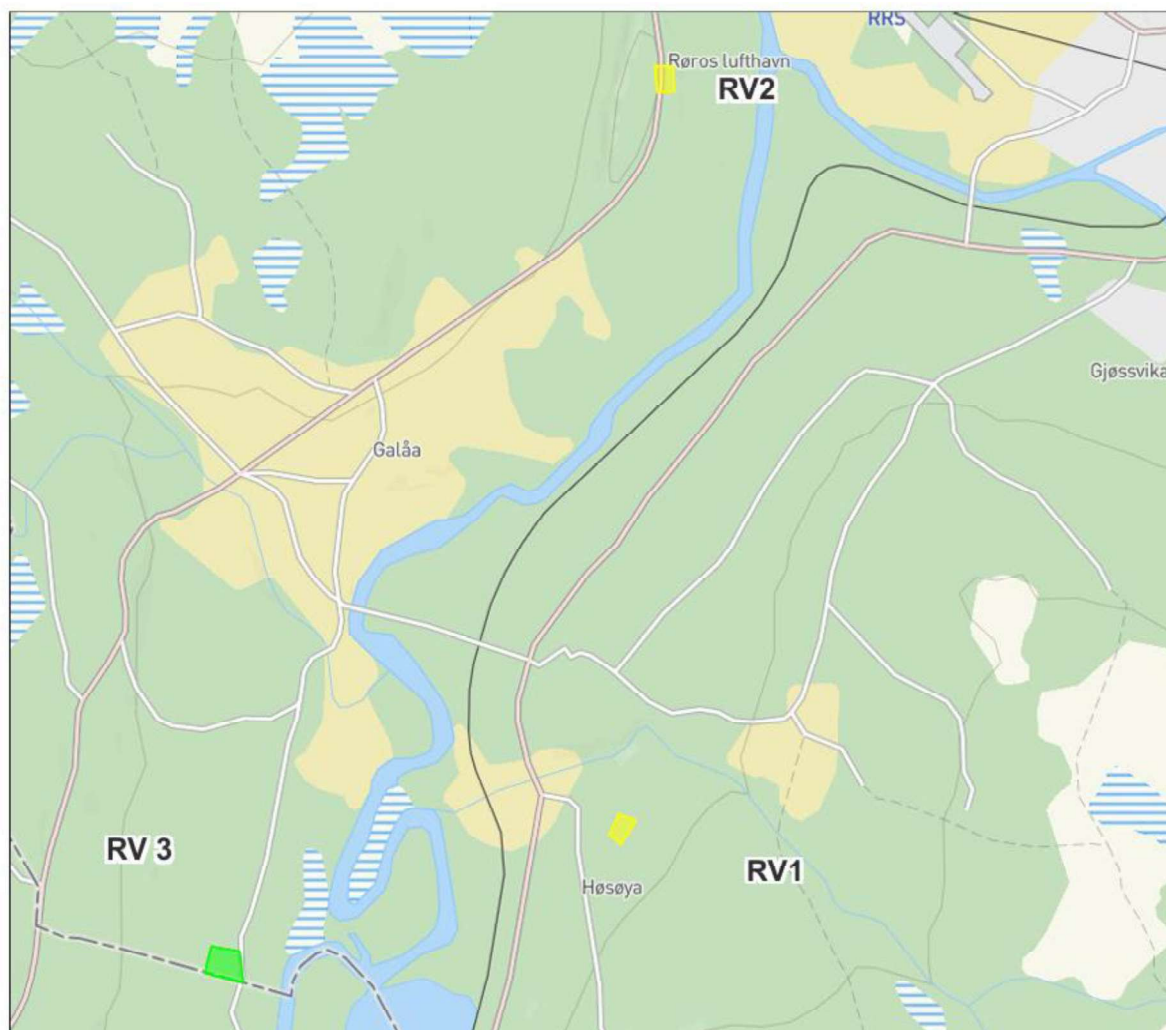

Hardt beita bjørk og vier, mens furua har sluppet billigere unnå. Vest for Vangrøfta i Dalsbygda.

4.4 Røros Vest

Røros Vest 2025	Sted	Furu	Bjørk	ROS + vier	Tetthet
RV1	Høsøien	2,07	3,00	2,95	160,0
RV2	Sundet	2,39	2,35	3,00	76,0
RV3	Finnelia	1,64	2,30	3,26	49,0
Gj. Snitt		2,03	2,55	3,07	95
Beitegrad 1 – 1,5					
1,5 – 2					
2 – 2,5					
2,5 - 3					
3 og over					

Røros kommune

Også i vestre del av Røros er beitetrykket lavere enn i 2024, også her kan det skyldes vinteren.

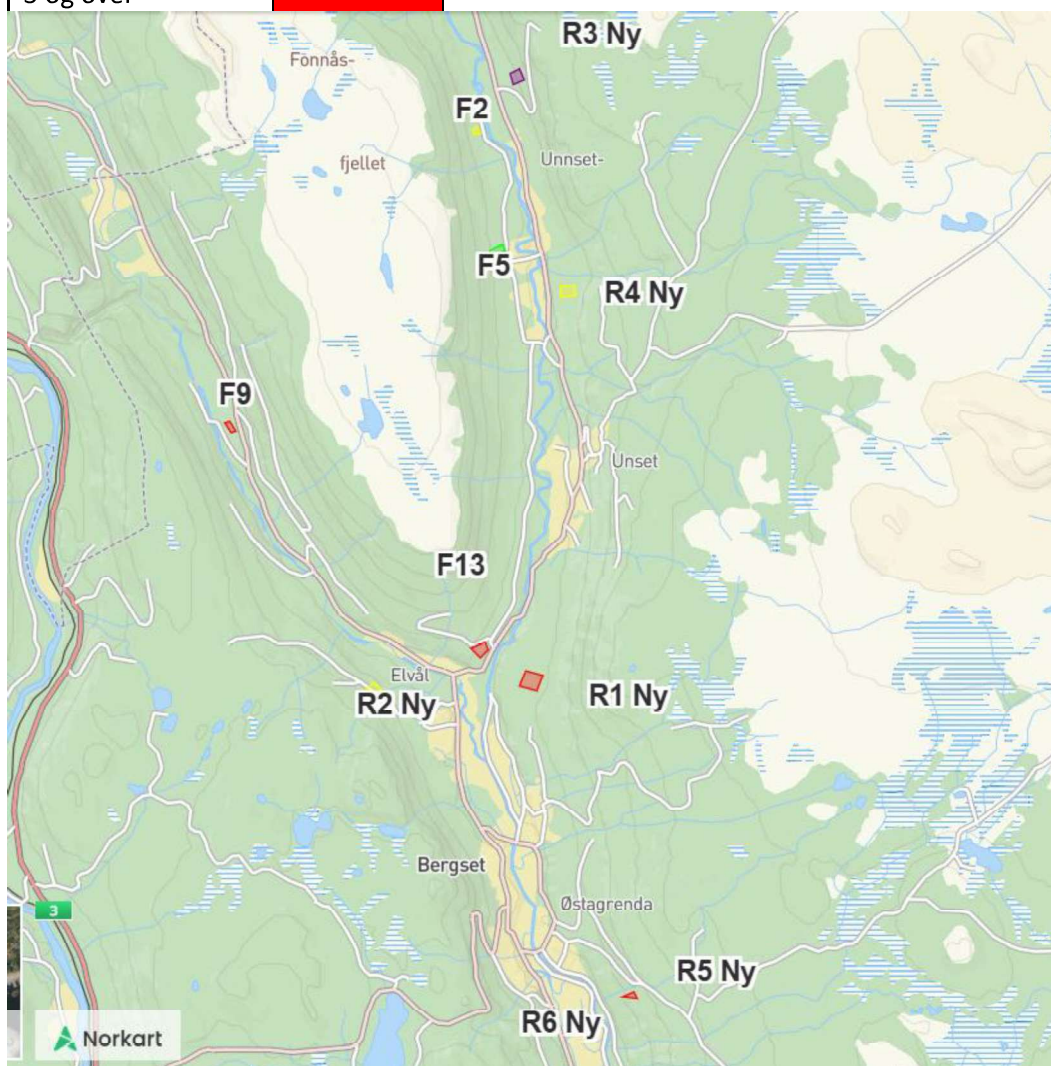
Selv om beitetrykket på furu er noe lavere, er vieren fortsatt veldig hardt beita på Sundet.

4.5 ØRU Rendalen

Det er taksert 10 flater i Rendalen i 2024, herav 2 nye i den søndre delen av området. Alle vinterbeiteområdene i ØRU skal derfor være godt representert.

ØRU 25	Koord. UTM 32V	Furu	Bjørk	ROS + vier
F2	<i>Unnsetbrenna Vest</i>	2,50	2,6	
F5	<i>Kverninga Vest</i>	1,60	1,8	
F9	<i>Brekka</i>	3,50	3,4	4,0
F13	<i>Elvål</i>	3,60	3	3,7
R1 Ny	<i>Haugsetlia</i>	3,00	3,4	
R2 Ny	<i>Brenna</i>	2,50	2,8	3,5
R3 Ny	<i>Vollskampen</i>	2,80	3,3	3,1
R4 Ny	<i>Søndre Ugleåa</i>	2,00	2,7	3,5
R5 Ny	<i>Djupøbekken</i>	3,30	3	3,2
R6 Ny	<i>Møreggbekken</i>	2,00	2,5	
Gj. Snitt		2,68	2,85	3,50

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

Beitetrykket er fortsatt hardt, og langt over målsettingene i bestandsplanen. Men det ser ut til at særlig de nordre delene ble mindre hardt beita vinteren 2024 – 2025.

Det er hardt å være ungfuru i Rendalen, til venstre fra Østagerenda, til høyre fra Haugsetlia.

ØSTRE ARBEIDSOMRÅDE

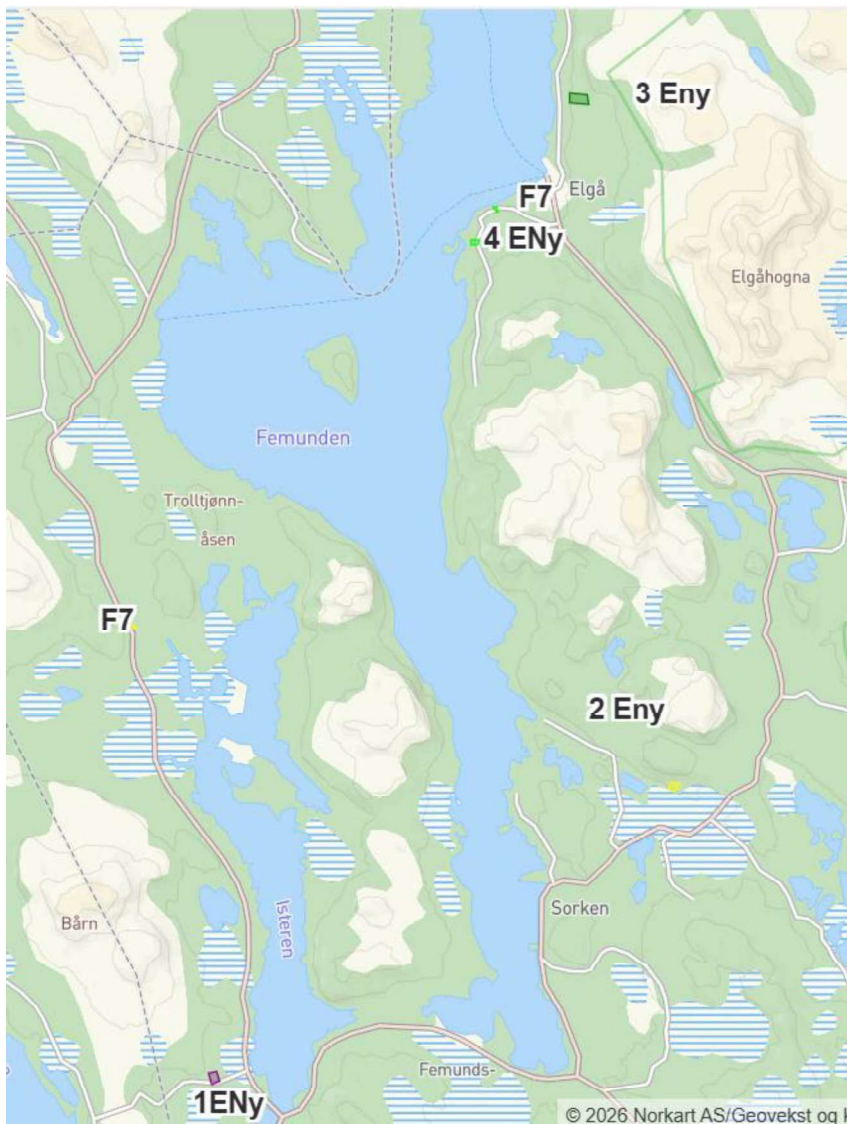
I Østre arbeidsområde er det i 2025 gjennomført taksering i alle 3 kommuner, Røros, Os og Engerdal. Dette er fjerde året, og gir oss trolig et bedre grunnlag for å fastsette kvoter ut fra beitetrykk når vi har fulgt utviklingen gjennom bestandsplanperioden.

4.6 Engerdal

Det ble taksert 6 flater i Engerdal i 2025.

Engerdal 2025	Koord. UTM 32V	Furu	Bjørk	ROS + vier
F5	N651324 E6893340	1,8		
F7	N640306 E6890891	2,4	2,8	
1 ENy	Isteren	2,5	2,7	
2 ENy	Tolgesjøen	2,0		
3 ENy	Gråvola, Elgå N	1,5		
4ENy	Sør for Elgå, Lokbekken	1,9		
Gj. Snitt		2,02	2,75	

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

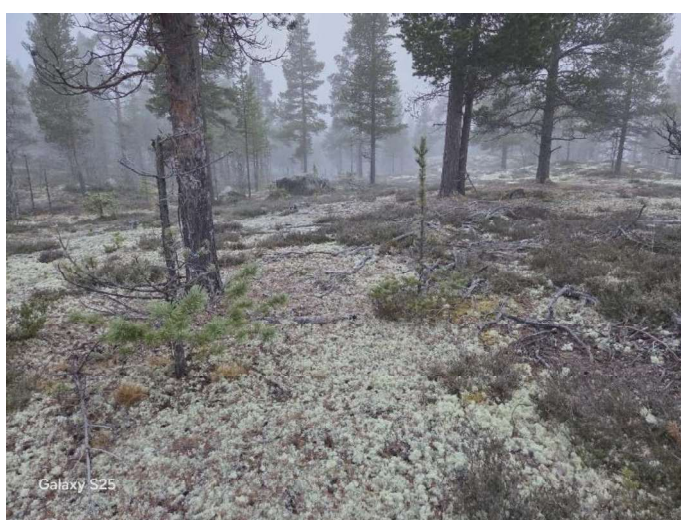
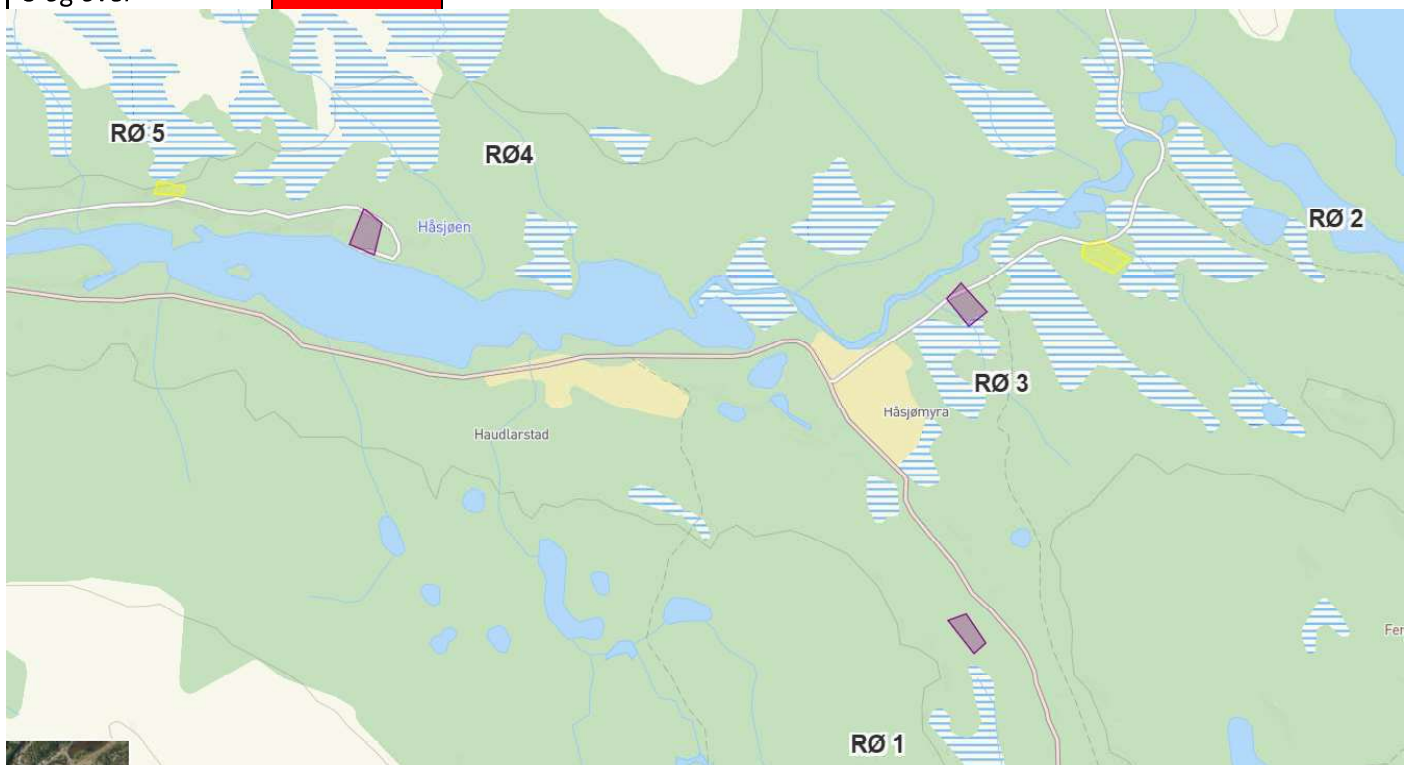
Etter et par år med betydelig mindre beiting nord for Elgåa begynner ungfurua å komme seg opp igjen, mens det er hardere trykk ved Isteren.

Ungskogen i Engerdal blir beita i omtrent samme omfang i 2024 – 25 som vinteren før, men beitetrykket fordeler seg forskjellig med mer beiting sørover og mindre i området rundt Elgå.

4.7 Røros Øst

Røros Øst 25	Sted	Furu	Bjørk	ROS + vier
RØ1	Oksløken	2,6	3,1	
RØ2	Feragsdammen	2,34	2,88	
RØ3	Feragsdammen 2	2,55	3,00	
RØ4	Håsjøen 1	2,98	3,14	3,5
RØ5	Håsjøen 2	1,82	2,22	
Gj. Snitt		2,45	2,87	3,50

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

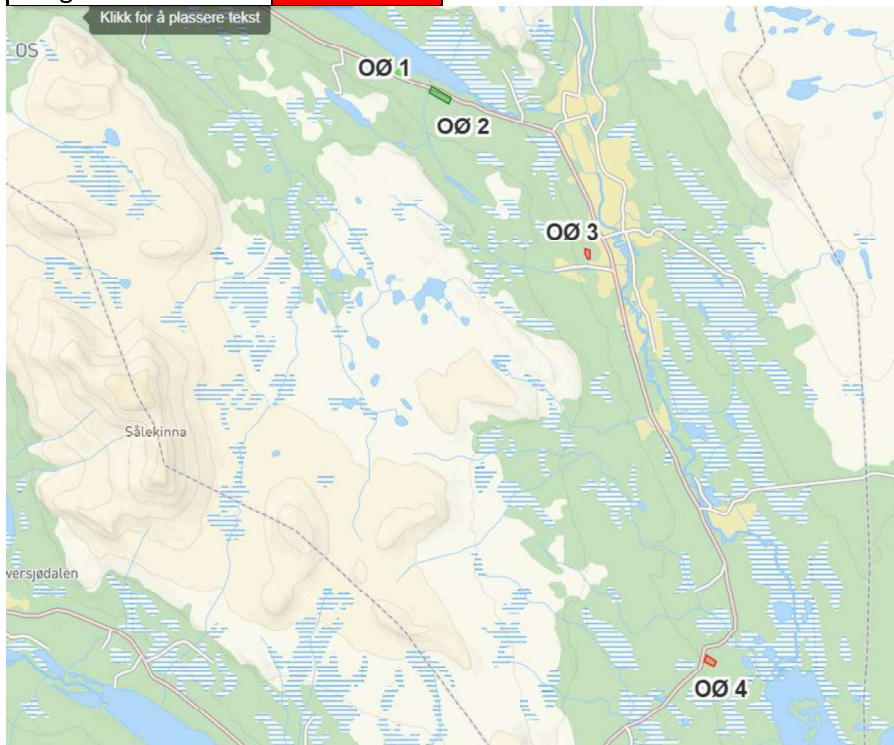

Hardt beita ungfuru ved Oksløken til venstre og ennå hardere beita vier til høyre.

4.8 Os Øst

Os Øst 25	Sted	Furu	Bjørk	ROS + vier
OØ1	Siksjøen	1,59	1,40	
OØ2	Langtjønnbekken	1,35	1,60	
OØ3	Midtdal	3,45	2,77	3,6
OØ4	Nyvollen	3,33	3,23	
Gj. Snitt		2,43	2,25	3,60

Beitegrad 1 – 1,5	
1,5 – 2	
2 – 2,5	
2,5 - 3	
3 og over	

Lite beita furuer ved Siksjøen til venstre, mens de få som kommer opp ved Midtdal knapt har barnåler i beitehøyde.

5.0 Oppsummering beitetakst 2025 Vestre Arbeidsområde

Sammenfattet resultater fra gjennomsnittlig beitegrad for hver enkelt kommune er presentert i tabellen under. Gjennomsnittlig beitegrad for furu jf. overvåkningstakstene er 2,25 (2,44 i 2024) for hele arbeidsområdet. Det tilsvarer at ca. 42% av tilgjengelige skudd på furu er beitet, og er en nedgang på 6% fra 2024. Resultatene er fortsatt godt over målsettingen for gjennomsnittlig beitegrad på 2,0 jf. bestandsplan (Bestandsplan 2022-2025). Selv om det er en nedgang i 2025 så skyldes trolig dette den milde og snøfattige vinteren enn nedgang i elgstammen.

Alle kommuner i vest har en nedgang i beitegrad bortsett fra Tynset som har en liten økning.

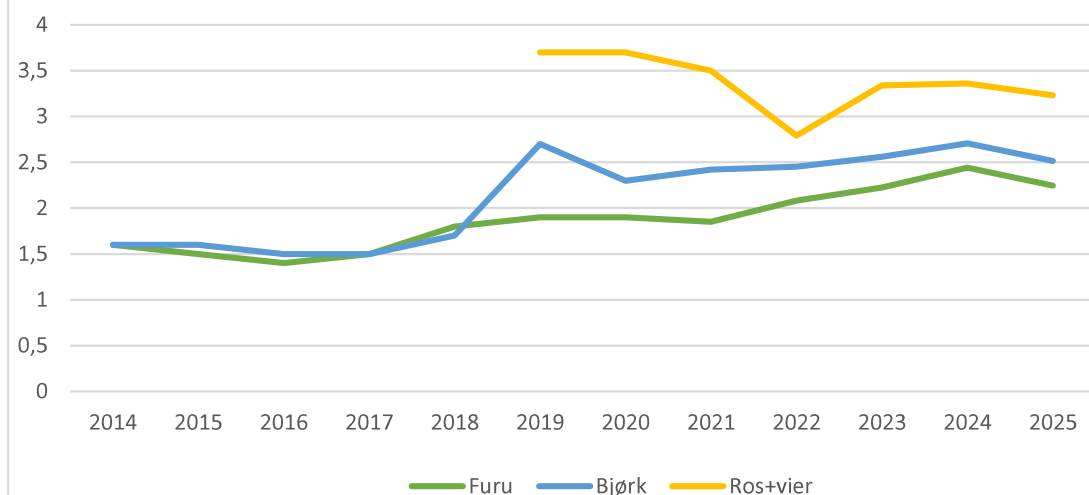
Tabell 6: Sammenfattet resultater fra beitetakst 2025.

2025	Furu	Bjørk	ROS + vier
Tynset	2,41	2,59	3,29
Os Vest	1,78	2,13	3,17
Rørros Vest	2,03	2,55	3,07
Tolga	2,33	2,46	3,13
Rendalen	2,68	2,85	3,50
Gj. Snitt	2,25	2,52	3,23

Hele vestre region 2014 - 2025

År	Furu	Bjørk	Ros+vier
2014	1,6	1,6	
2015	1,5	1,6	
2016	1,4	1,5	
2017	1,5	1,5	
2018	1,8	1,7	
2019	1,9	2,7	3,7
2020	1,9	2,3	3,7
2021	1,9	2,4	3,5
2022	2,08	2,45	2,79
2023	2,23	2,56	3,34
2024	2,44	2,71	3,36
2025	2,25	2,52	3,23

Gjennomsnittlig beitegrad NØRE VEST totalt 2014-2025

Figur 1: Diagrammet viser utvikling av gjennomsnittlig beitegrad av siste års beiting i hele arbeidsområde for NØRE i årene 2014-2025.

Beitegrad fordelt på kommuner 2014 - 2025

Kommune	År	Furu	Bjørk	Ros+vier
Os Vest	2014	1,4	1,5	
	2015	1,4	1,4	
	2016	1,3	1,4	
	2017	1,4	1,4	
	2018	1,9	1,7	
	2019	1,5	2,4	3,8
	2020	1,5	2	3,1
	2021	1,4	1,7	3,4
	2022	1,53	2,02	3,38
	2023	1,71	2,11	3,18
	2024	2,02	2,39	3,26
	2025	1,78	2,13	3,17
Røros Vest	2022	1,87	2,37	2,90
	2023	2,10	2,73	3,55
	2024	2,35	2,58	3,48
	2025	2,03	2,55	3,07
Tolga	2014	1,8	1,7	
	2015	1,5	1,6	
	2016	1,4	1,6	
	2017	1,5	1,5	
	2018	1,7	1,8	
	2019	1,9	2,6	3,7
	2020	1,6	2,1	3,5
	2021	1,6	2	3,4
	2022	2,03	2,73	3,19
	2023	2,21	2,43	3,39
	2024	2,44	2,68	3,49
	2025	2,33	2,46	3,13
Tynset	2014	1,8	1,7	

	2015	1,6	1,6	
	2016	1,3	1,6	
	2017	1,5	1,6	
	2018	1,8	1,7	
	2019	1,8	2,7	3,3
	2020	1,8	2,1	2,3
	2021	2	2,2	3
	2022	2,24	2,54	2,87
	2023	2,36	2,53	3,10
	2024	2,36	2,68	2,88
	2025	2,41	2,59	3,29
ØRU	2014	1,4	1,5	
	2015	1,6	1,7	
	2016	1,4	1,5	
	2017	1,5	1,5	
	2018	1,6	1,7	
	2019	2,2	2,2	
	2020	2,7	2,7	3,5
	2021	2,7	2,4	3,8
	2022	2,74	2,60	1,80
	2023	2,75	3	3,48
	2024	3,03	3,21	3,7
	2025	2,68	2,85	3,5

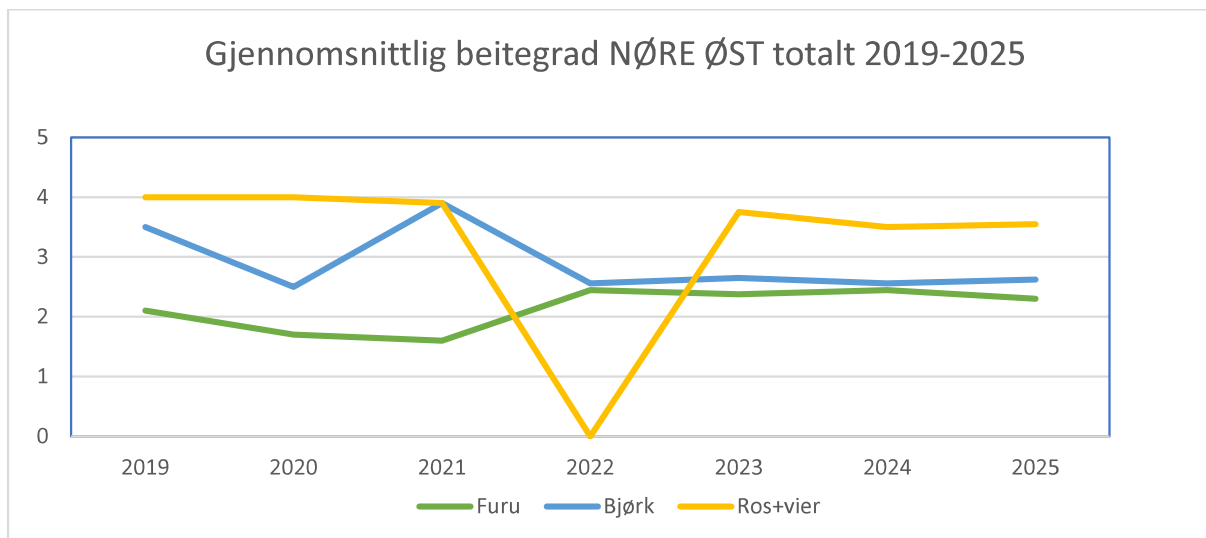
5.1 Østre arbeidsområde

Østre område har også en liten nedgang i beitetrykk. En gjennomsnittlig beitegrad på 2,30 tilsvarer at ca. 44% av tilgjengelige furuskudd har blitt beita sist vinter. I de hardest belasta områdene er beitetrykket såpass hardt at det hemmer beiteproduksjonen. Lite nye ungskogflater, og lav tetthet på de eksisterende gjør området ennå mer sårbart. Vintertrekket virker å bli mer forsinka, og det står mer elg øst i Røros og nord i Engerdal, og mindre rundt Elgå.

2025	Furu	Bjørk	ROS + vier
Engerdal	2,02	2,75	
Røros Øst	2,45	2,87	3,5
Os Øst	2,43	2,25	3,6
Gj. Snitt	2,3	2,62	3,55

Kommune	År	Furu	Bjørk	Ros+vier
Engerdal	2019	2,1	3,5	4
	2020	1,7	2,5	4
	2021	1,6	3,9	3,9
	2022	1,7	2,60	3,90
	2023	1,93	2,23	
	2024	2,08	2,4	
	2025	2,02	2,75	
Røros Øst	2022	2,74	2,70	
	2023	2,96	2,96	
	2024	2,96	3,05	3
	2025	2,45	2,87	3,5

Os Øst	2022	2,58	2,8	
	2023	2,23	2,75	3,75
	2024	2,29	2,22	3,5
	2025	2,43	2,25	3,6

Figur 2: Diagrammet viser utvikling av gjennomsnittlig beitegrad av siste års beiting i hele arbeidsområde for NØRE i årene 2019-2025

6.0 Kilder og vedlegg

Solbraa, K. 2008. Elgbeitetaksering – veiledning og forsalg til standard. Skogbrukets kursinstitutt. 5. utgave. ISBN:987-82-7333-164-9. 40 s.

Yr, snødybder på Tynset, Hansmoen 2020-2025.